

Jørgen + Anne = za vedno 9+

pedagoško gradivo

avtorica Barbara Hanuš

kazalo

uvodna beseda	3
o filmu	3
filmografski podatki.....	3
sinopsis	4
daljša vsebina.....	4
o avtorici	6
iz prve roke	6
izhodišča za pogovor o filmu in delo v razredu	7
ljubezen in ljubosumje.....	7
otroci in odrasli	7
medbesedilne povezave (h knjigam in filmu)	8
povezava z učnim načrtom	9

Kolofon | Jørgen + Anne = za vedno • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Idejna zasnova: Petra Slatinšek, Barbara Kelbl • Uredila: Barbara Kelbl • Avtorica: Barbara Hanuš • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: iz filma Jørgen + Anne = za vedno • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2011 • Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi in predlogov. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

uvodna beseda

Ob ogledu romantične komedije o Jørgenu in Anne razmišljamo o tem, kako se počutiš, ko si star deset let. Kako močna so lahko čustva in kaj vse si pripravljen narediti, da bi dosegel svoje cilje? Je ljubezen pri desetih letih res lahko za vedno?

Barbara Hanuš v gradivu podrobneje predstavlja film, analizira njegovo vsebino in ponuja številna izhodišča za pogovore o otrokovem doživljanju filma in občutenju tem, ki jih film razpira. Ponuja nam tudi druge filmske in knjižne predloge, po katerih lahko posežemo, če se nas je vsebina filma dotaknila.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Jørgen + Anne = za vedno**

izvirni naslov **Jørgen + Anne = sant**

država produkcije Norveška, Nemčija

letu produkcije 2011

tehnični podatki 35 mm, barvni, 83 minut

jezik v norveščini s slovenskimi podnapisi

režija Anne Sewitsky

scenarij Kamilla Krogsveen (po knjigi Vigdis Hjorth)

fotografija Anna Myking

glasba Marcel Noll

montaža Christoffer Heie

igrajo Maria Annette Tanderø Berglyd (Anne), Otto Garli (Jorgen), Aurora Bach Rodal (Beate), Vilde Fredriksen Verlo (Ellen)

producenti Teréz Hollo-Klausen, Silje Hopland Eik, Tanya Nanette Badendyck

produkcija Cinenord Kidstory AS

festivali, nagrade (izbor)/festivals, awards (selection)

Berlin Generation 2011, Kristiansand 2011, Gera/Erfurt 2011, Zlin 2011

sinopsis

Ko je bila Anne še majhna, je bila prepričana, da je bolj zanimivo biti Viking kot princesa. Še danes raje pleza po drevesih in se preganja s kolesom, kot da bi se zanimala za tipično dekliške stvari. Toda ko se v staro hišo na koncu ulice priseli nov fant Jorgen, Anne ugotovi, da se je zaljubila. Njeno življenje se obrne na glavo. V želodcu čuti čudno drgetanje in misliti ne more na nič drugega kot nanj. V sanjah jo obiskuje dekle, o katere nesrečni ljubezenski zgodbi in še bolj nesrečnem koncu pripoveduje krajevna legenda. Za povrh Jorgena poskuša osvojiti tudi Ellen, svetlolasa sošolka z vedno urejeno pričesko, za katero že tako ali tako norijo vsi fantje v razredu. Anne se odloči, da ne bo pustila, da bi jo vse to ustavilo. Saj pravijo – v ljubezni je vse dovoljeno.

daljša vsebina

Deklica Anne je stara deset let. Sama zase pravi, da ne bo nikoli taka kot drugi. Ko hočejo biti vse deklice princese, bi bila ona raje Viking. Njena najboljša prijateljica je Beate; starša sta ji umrla, zato živi z babico. Beate je dobra učenka, Anne pa ne. Beate je zaljubljena v Einarja, Anne pa se ne zaljubi v nikogar, dokler se v vas ne priseli nov fant. Anne in Beate ga srečata, ko se njegovemu očetu zaradi okvare ustavi avto in potrebuje pomoč. Fantu je ime Jørgen in naslednji dan pride v peti razred – v tistega, ki ga obiskujeta Anne in Beate.

V razredu je tudi deklica Ellen, v katero so zaljubljeni vsi fantje. Ellen se oblači v lepe obleke in nastopa v reklamah; Anne pravi, da je celo njena mama zaljubljena vanjo. Se bo tudi Jørgen zaljubil v Ellen? Anne je Jørgen zelo všeč in rada bi, da bi se zaljubil vanjo.

Anne doma vidi starša, ki se prepirata, mama v jezi razbije vse okoli sebe. Oče krožnike zlepi in potem se imata spet rada. Je to res ljubezen? In zakaj ljudje o ljubezni toliko govorijo? Anne se je spraševala, kaj je ljubezen, dokler je tudi sama ni občutila – ob srečanju z Jørgenom je spoznala, da ne more misliti na nič drugega kot nanj.

Beate veliko bere in pripoveduje Anne o knjigi, v kateri ljubimca raje umreta, kot da bi bila ločena. V vasi pa kroži legenda o tem, kako je deklica Helga zaradi nesrečne ljubezni umrla. Živela je prav v tisti hiši na koncu ulice, v katero se vseli Jørgen z očetom, mamom in sestrico. Ljudje govorijo, da v hiši straši, ker je mrtva Helga morda zazidana v steno. Helga je storila vse, da bi osvojila fanta, ki ji je bil všeč, in tudi Anne se odloči, da mora Jørgen postati njen

fant. V njegovem imenu piše pisma Ellen; da bi bila lepša, si obleče bratove hlače. A brat hoče svoje hlače nazaj kar sredi šolskega dvorišča, da Anne ostane v spodnjicah. Ellen je vedno urejena, Anne pa rada pleza po drevesih in divja s kolesom. Je Jørgenu to všeč? Anne pravi, da je bila Helga drugačna od ostalih, in taka je tudi sama.

Na rojstnem dnevu pri Ellen se Anne spre in stepe z njo, zato mora hišo zapustiti. Jørgen pride za njo in dogovorita se, da bosta fant in punca. A ko Jørgen izve, da je pisala lažna pisma, se odvrne od nje. V razredu Anne vsi odklanjajo, spre se tudi z Beate. Anne se odloči, da bo Ellen odstrigla kito – tako kot je storila Helga, ko je poskušala uničiti ljubezensko zvezo med fantom, v katerega se je zaljubila, in punco, ki si jo je izbral. Zgodbi Helge in Anne se prepletata, prav na koncu filma izvemo, da je Helga Beatina babica, da v resnici ni umrla, še vedno pa hrani sliko fanta, v katerega je bila tako zelo zaljubljena. Ljubezen je tudi v otroštvu lahko močno čustvo in Anne je prepričana, da je v ljubezni dovoljeno vse.

Ko Anne Ellen odstriže lase, se ustraši svojega dejanja. Pobegne od doma. Ko jo najdejo, si mama vzame čas za pogovor z njo. Pravi ji: *»Oprosti, nisem opazila, da odraščáš. Vsak naredi napako. Pomembno je, kaj narediš potem.«* Anne se najprej opraviči Beate, do katere se je grdo vedla. Izrekla ji je veliko nesramnih besed in zave se, da je ravnala nepremišljeno. Beate ji svetuje, naj tudi Jørgenu pove, da je vse to delala le zato, ker ga ljubi.

Beatina babica pravi, da jo Anne spominja nanjo, a da se bo spremenila, ko bo odrasla. Reče ji: *»Kajti ljudje začnemo delati tisto, kar od nas pričakujejo. A ne delaj tega, bodi ti sama, Anne.«* *»Pa sem dovolj dobra?«* jo vpraša Anne.

Jørgenu pove, zakaj je tako ravnala, in Jørgen ji izpove ljubezen. Tako postaneta Anne in Jørgen par. Celo Ellen, ki tudi dobi fanta, si misli, da bosta za vedno ostala skupaj.

o avtorici

Anne Sewitsky je mlada režiserka, rojena leta 1978 v Stavernu na Norveškem. Diplomirala je na Norveški filmski šoli. Njen celovečerni prvenec, komedija **Sykt Lykkelig**, je na letošnjem festivalu Sundance prejel nagrado velike žirije svetovnega filma. Kmalu je sledil njen drugi celovečerec, **Jorgen + Anne = za vedno**, ki je premiero doživel na letošnjem Berlinalu. Anne Sewitsky snema tudi serije za norveško televizijo NRK.

iz prve roke

»Anne je rada malce drugačna od drugih. Vendar ko sreča Jorgena, ji nenadoma postane zelo pomembno, da bi bila opažena in normalna. Vedno je bila popolnoma zadovoljna s svojo družbo, a sedaj začne o vsem dvomiti.«

- Anne Sewitsky, režiserka filma

izhodišča za pogovor o filmu in delo v razredu

ljubezen in ljubosumje

Anne nam sporoča: *»Ne verjemite odraslim, da se ne morete resnično zaljubiti, če ste stari deset let.«*

Film spodbuja pogovor o tem, kaj se dogaja, ko otroci odraščajo v najstnike. Poleg ljubezni je prikazano ljubosumje. Ob pogovoru z otroki razmišljamo:

Zakaj je Anne tako ravnala?

Je prav, da nekemu vzamemo album s fotografijami, kot ga je ona vzela Jørgenu?

Kaj pa so njej vzeli sošolci iz torbe, ko jo je učitelj pred tablo spraševal angleščino?

Kako bi se mi počutili, če bi kdo bral naš dnevnik?

Smo že bili ljubosumni? Kako izražajo ljubosumje tisti, ki imajo majhnega brata, sestro? Kaj pa v šoli? Smo ljubosumni, ker ima kdo boljše superge, dobiva boljše ocene, gre lahko večkrat v mesto?

Kako izražamo svojo naklonjenost do nekoga? Kako najlažje pokažemo sošolcu/sošolki, da nam je všeč?

otroci in odrasli

Zamislimo se ob dialogu:

Beatina babica: *»Bodi ti sama, Anne.«*

Anne: *»Pa sem dovolj dobra?«*

Anne je bila vedno zadovoljna s svojo podobo, dobro se je počutila med prijatelji, ko pa je srečala Jørgena, se je začela spraševati, ali je dovolj dobra. Anne pravi, da je drugačna od drugih. Kako izraža svojo drugačnost? Kaj nam je pri njej všeč in kaj ne?

Annina mama ugotavlja, da Anne ni več otrok, da se predolgo ni pogovarjala z njo in tako sploh ni opazila, da odrašča. Zdaj morata medsebojni odnos opredeliti na novo. Kako? Kaj potrebuje Anne?

Beate je Annina najboljša prijateljica. Anne ji lahko resnično zaupa; tudi ko se ji opraviči, opravičilo sprejme. Ali ima vsak prijatelja, ki mu vedno stoji ob strani? Kaj pričakujemo od prijateljev in kaj od staršev?

Kakšna je družina, v kateri živi Anne (brat, oče, mama), in kakšna je družina, v kateri živi Beate (babica)? Kaj smo izvedeli o družinskih članih? Se je naše mnenje, ki smo si ga ustvarili o Beatini babici na začetku filma, na koncu filma spremenilo? Kje pa živi Ellen? Kakšna je njena mama?

Ellen je prikazana kot lepa in samovšečna. Katere njene lastnosti še opazimo?

Kaj izvemo o Jørgenu? Kako so ga sprejeli v petem razredu? So njemu res všeč punce, kakršna je Ellen?

Kaj pa ostali prijatelji, sošolci, Annin brat? Kaj se radi igrajo? Kako se razumejo? Kako gledajo na Ellen in na njeno prijateljico? Kako Anne Einarja prepriča, naj bo Beatin fant?

medbesedilne povezave (h knjigam in filmu)

Katere knjige, ki opisujejo zaljubljenost šolarjev, smo že prebrali?

Katere filme smo si ogledali?

Ali smo videli film **Max v zadregi**? Primerjajmo Maxa in Jørgena, Anne in Ofelio. Max je star dvanajst let, Jørgen deset. V filmu **Max v zadregi** so poudarjena čustva fanta, v filmu **Jørgen + Anne = za vedno** pa čustva deklice. Film o Jørgenu in Anne je delo norveške režiserke, film **Max v zadregi** pa je danski. Oba filma sta bila torej posneta v Skandinaviji in skupno jima je, da ljubezenske zadrege šolarjev opisujeta s humorjem. Tako kot skuša Anne z lažmi priti do ljubezni, tudi Ofelia marsikaj prikriva. Filma govorita o odraščanju, o odnosih med starši in otroki ter o odnosih med vrstniki. Ne izogibata se opisom konfliktov, a sporočata, da se je vedno mogoče opravičiti in napake popraviti. Ob ogledu filmov se mladi gledalci vživijo v čustva oseb in se opredelijo tudi do tega, zakaj nekdo laže, komu nekaj vzame, poskuša preprečiti prijateljstvo dveh ... Pri pedagoškem gradivu **Max v zadregi** so objavljeni bralni namigi za vse, ki bi radi prebrali še kakšno knjigo o težkih in zabavnih trenutkih odraščanja (http://www.kinodvor.org/media/max_v_zadregi_pg.pdf).

V sekciji Kinobalon na LIFFu predstavljamo še en norveški film **Vratar Liverpoola** (ta film bo pri nas ostal še po koncu festivala in bo na voljo za šolske ogleda do konca šolskega leta). Tudi v tem filmu spremljamo zabavne prigode prvih ljubezni med bistrim, a plašnim Jojem in

neustrašno Mari. **Vratar Liverpoola** pripoveduje o občutenju prve ljubezni skozi oči fanta. Ogledamo si lahko oba filma in ju primerjamo.

Knjige o prvi zaljubljenosti za mlajše bralce:

Muck, Desa: *Anica in Jakob*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.

Nöstlinger, Christine: *Mini se zaljubi*. Ljubljana: Družba Piano, 2007.

Saint Mars, Dominique: *Blaž je zaljubljen*. Maribor. Obzorja, 1999.

O ljubosumju:

Moses, Brian: *Ljubosumje*. Ljubljana: Grlica, 2006.

Saint Mars, Dominique: *Blaž je ljubosumen*. Maribor. Obzorja, 1999.

povezava z učnim načrtom

slovenščina: oznaka oseb, napišimo ljubezensko pismo, list iz mojega dnevnika

razredna ura: odnosi v razredu in med skupino prijateljev, kako izražamo čustva, odraščanje, zaljubljenost

